

**Česká školní inspekce
Ústecký inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIU-266/15-U

Název právnické osoby vykonávající činnost školy a školského zařízení	Základní škola a Mateřská škola Lom, okres Most
Sídlo	Vrchlického 372, 435 11 Lom
E-mail právnické osoby	zs.lom@seznam.cz
IČ	70 880 298
Identifikátor	600 083 896
Právní forma	příspěvková organizace
Zastoupená	Mgr. Ivanou Šabkovou, ředitelkou školy
Zřizovatel	Město Lom, nám. Republiky 13, 435 11 Lom
Místo inspekční činnosti	Vrchlického 372, 435 11 Lom
Termín inspekční činnosti	16. - 17. únor 2015

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Orientační inspekční činnost byla vykonána podle § 174 odst. 5 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění účinném v hodnoceném období. Zaměřena byla na zjištění klimatu školy; důvodů, proč děti ze spádového obvodu školy zahajují povinnou školní docházku v základních školách v Litvínově; na četnost a příčiny odchodů žáků základní školy v průběhu školní docházky; na poskytování podpory sociálně znevýhodněným dětem a žákům, a zda škola nabízí náležité vzdělání také ostatním žákům.

ČŠI zhodnotila také vývoj školy od předchozí inspekční činnosti (viz inspekční zpráva čj. ČŠIU-1558/14-U).

Charakteristika

Právnícká osoba („škola“) vykonává činnost v souladu s údaji uvedenými v rejstříku škol a školských zařízení.

Naplňenost ZŠ má dlouhodobě klesající tendenci. Od roku 2007/2008 se počet žáků snížil o 63 na současných 154 žáků, tj. 51,3 % ze stanovené kapacity školy. V době inspekční činnosti bylo v ZŠ vzděláváno 7 dětí se sociálním znevýhodněním v přípravné třídě, 8 žáků s diagnostikovanými speciálními vzdělávacími potřebami integrovaných do běžných tříd. Dle kvalifikovaného odhadu ředitelky školy pochází jedna třetina žáků 1. – 9. ročníku ze sociálně znevýhodněného prostředí.

Hodnocení podmínek k realizaci vzdělávacích programů

Ředitelka školy plní povinnosti, které vyplývají ze školského zákona. Řízení školy je systematické. Koncepci a plány se postupně daří naplňovat. Vedení školy pravidelně provádí kontrolní činnost, sleduje naplňování a účinnost přijatých opatření. Nedostatky zjištěné při minulé inspekční činnosti byly odstraněny ve stanovené lhůtě. Na základě návrhů ČŠI ke zlepšení stavu vzdělávání v ZŠ ředitelka školy přijala opatření, která jsou realizována. Dle novely zákona o pedagogických pracovnících, platné od 1. 1. 2015, ukončila pracovní poměr s jedním nekvalifikovaným vyučujícím. Z aktuálního počtu 16 pedagogických pracovníků 4 nesplňují zákonný předpoklad pro výkon přímé pedagogické činnosti. Jeden z nich si doplňuje kvalifikaci na vysoké škole, jedna splňuje podmínku společných ustanovení uvedeného zákona – věk 55 roků a 20 let praxe na příslušném druhu školy. Na místa dalších dvou nekvalifikovaných učitelů je vypsáno výběrové řízení.

Atmosféra ve škole je pro vzdělávání příznivá jak ve vzájemných vztazích mezi žáky a učiteli, tak mezi učiteli navzájem. Zjištění vychází z pozorování ČŠI ve škole, z rozhovorů se žáky, učiteli včetně vedení školy, s nepedagogickými pracovníky, z výsledku uskutečněné hospitační činnosti a z ankety pro zákonné zástupce žáků.

Z počtu 84 anketních lístků rozdaných v 1., 3., 4., 5., 6. a 8. ročníku jich bylo zodpovězeno a vráceno k rukám ČŠI 66, tj. 78, 6 %. Z odpovědí vyplynulo, že rodiče pozitivně vnímají otevřenost, vstřícnost a ochotu vedení školy projednávat společně s nimi jejich dotazy, problémy, připomínky nebo podněty. Většina rodičů je spokojena se školou celkově; se změnami, které zkvalitnily vzdělávání; s modernizovaným a příjemným vnitřním prostředím. Více než polovina (38) chválí práci a přístup pedagogických pracovníků včetně ředitelky školy k žákům. Kvitují aktivity školy, nabídku a zapojení žáků do zájmových kroužků. Nejvíce by chtěli zlepšit stav tělocvičny, školního hřiště, vybavit zahradu herními prvky pro potřeby mladších žáků a opravit fasádu školy. Malý počet respondentů (7) požaduje zkvalitnění práce vedení školy a přístupu učitelů k žákům. Zbývá hodnocení zákonných zástupců ať pozitivní (např. školní kantýna, interaktivní tabule, dobrá informovanost, čistota prostředí) nebo negativní (např. nemožnost výběru ze dvou druhů obědů, více počítačů, více výletů, nekvalifikovaná výuka anglického jazyka, delší provozní doba ŠD) se objevila jako jedinečná vyjádření.

Řízení školy je na požadované úrovni. V personální oblasti ředitelka školy přijala opatření směřující ke zvýšení kvalifikovanosti pedagogického sboru. Materiální podmínky vytvářejí standardní předpoklady pro naplňování školních vzdělávacích programů. Klima školy je pro vzdělávání dětí a žáků příznivé.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům

Dle zaměření inspekce byla v průběhu hospitační činnosti sledována práce dětí v přípravné třídě, výuka žáků v 1. ročníku a uskutečnila se hospitace u vyučující, která v příštím školním roce bude třídní učitelkou 1. ročníku. Pedagogové zařadili činnosti aktivizující žáky, rozvíjeli různé formy sebehodnocení. Menší počty ve třídách umožňují uplatňovat individuální přístup. Znatelná byla snaha o zlepšení kázně. V přípravné třídě byla věnována pozornost provázanosti spontánních a řízených činností dětí.

Škola zajišťuje vhodné podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami včetně sociálního znevýhodnění (dále „žáci se SVP“). Tito žáci jsou identifikováni, evidováni a dle doporučení školských poradenských zařízení vzdělávání podle individuálních vzdělávacích plánů. Žáci se SVP, kteří nesplňují požadavky pro integraci, pracují podle podpůrných plánů. Zákonní zástupci oceňují zajištění rovných příležitostí ke vzdělání. Výrazně se zlepšila jejich spolupráce se školou. Dle analýzy výsledků vzdělávání za poslední dva školní roky, kterou provedla ČŠI, se snížil počet neprospívajících a počet případů rizikového chování.

Škola je na počátku (druhý školní rok) nově nastavených cílů zaměřených na zvýšení úspěšnosti a zkvalitnění výsledků vzdělávání. V probíhajícím projektu jsou žáci od 6. ročníku vedeni k profesní orientaci. Nabízeno jim je doučování v českém jazyku a matematice, zapojují se projektů a aktivit v době i mimo vyučování, úspěšní jsou především ve sportovních soutěžích. Většina žáků naplňuje volný čas a svoje zájmy rozvíjí ve školních kroužcích. Umístění žáků, kteří ukončili povinnou školní docházku ve školním roce 2013/2014, nevykazuje žádnou abnormalitu, rovným dílem byli přijati na střední školy s maturitou a střední odborná učiliště.

Kromě základního vzdělávání poskytuje škola také předškolní vzdělávání ve dvou mateřských školách v místech Husova 198, Lom – část Lom (dále „MŠ Lom“) a Podkrušnohorská 82, Lom – část Loučná (dále „MŠ Loučná“). Dle údajů ve statistických výkazech od školního roku 2007/2008 do roku 2014/2015 je celkový počet dětí v obou MŠ stabilní, v průměru 87 dětí v každém školním roce. Výrazný nárůst nebo úbytek nejsou znatelné ani v posledních 3 letech.

Malý počet dětí ze spádového obvodu školy, do kterého patří i obě MŠ, nastupujících k plnění povinné školní docházky v ZŠ Lom má více příčin. Část města Lom - Loučná leží na přímé trase do velmi blízkého města Litvínova. Vzdálenost do nejbližší školy v tomto městě je téměř stejná jako vzdálenost do ZŠ Lom, která se nachází v tzv. dolní části města mimo hlavní trasu. Obslužnost veřejnými dopravními prostředky je z Loučné komfortnější do Litvínova než ke škole v Lomu, žáci mají školní průkazky pro bezplatnou dopravu městskými hromadnými prostředky, autobusové spoje jezdí v častějších intervalech. Kromě toho děti z Loučné a Lomu do litvínovských škol již dlouhodobě dopravuje také speciálně zřízený školní autobus. Dojíždění dětí a jejich vzdělávání ve školách v Litvínově rodiče spojují rovněž s vlastními cestami do zaměstnání. V tomto městě upřednostňují školu s rozšířenou výukou cizích jazyků a soukromou sportovní školu. Pro školní rok 2015/2016 z celkového počtu 35 předškoláků z obou uvedených MŠ, bydlících ve spádovém obvodu ZŠ Lom, se přihlásilo a bylo přijato k plnění povinné školní docházky v litvínovských školách celkem 27 dětí, 10 z nich na sportovní školu (z nich 9 z MŠ Loučná), 13 na ZŠ s rozšířenou výukou jazyků (z nich 9 z MŠ Loučná), 4 děti na ostatní litvínovské školy.

Počet dětí nastupujících do 1. ročníku v ZŠ Lom je mimo již uvedeného také velmi ovlivněn počtem žáků v přípravné třídě této školy. Ti zpravidla nastupují do 1. ročníku v ZŠ Lom, pokud jim není odložena povinná školní docházka.

Srovnání počtu dětí z přípravné třídy a z MŠ s celkovým počtem dětí nastupujících do 1. ročníku této školy uvádí následující tabulka:

Školní rok	Počet dětí do 1. ročníku			Celkový počet dětí předškoláků v MŠ	% z předškoláků z MŠ nastupujících do 1.roč.
	celkem	z přípravné třídy	z MŠ		
2012/2013	18	11	7	47	14,89%
2013/2014	16	7	9	47	19,15%
2014/2015	19	9	10	25	40,00%
2015/2016	9	5	4	35	11,43%

Z tabulky vyplývá, že procento předškoláků z místních MŠ, kteří v posledních třech školních letech nastoupili do 1. ročníku v ZŠ Lom, mělo stoupající tendenci. Celkový počet zapsaných dětí pro školní rok 2015/2016 je ovlivněn malým počtem dětí v přípravné třídě. K zápisu se dostavilo celkem 14 dětí, pěti z nich byl udělen odklad povinné školní docházky, čímž se procento předškoláků z MŠ nastupujících do 1. ročníku zmenšilo. Důvody velmi malého počtu dětí z MŠ přichozících k zápisu v ZŠ Lom jsou zhodnoceny výše.

ČŠI také zjišťovala příčiny odchodů žáků ze ZŠ Lom v průběhu školní docházky. Nejčastější je velká migrace obyvatelstva v této oblasti a stěhování rodin do Velké Británie. Kritickým rokem byl školní rok 2012/2013, ve kterém odešlo 17 žáků. V následujících letech jsou příchody a odchody téměř v rovnováze, např. ve školním roce 2013/2014 přišlo 8 žáků, odešlo 9.

Ze zjištěného vyplývá, že velká změna v činnosti školy nastala v průběhu školního roku 2012/2013. Koncepce současné ředitelky školy, která nastoupila do funkce v lednu 2013, je zaměřena na zkvalitnění úrovně vzdělávání. Významně k lepšímu se v době jejího působení proměnilo vnitřní prostředí školy a materiální vybavení (viz inspekční zprávy čj. ČŠIU-392/14-U, ČŠIU-1558/14-U). Škola se otevřela zákonným zástupcům žáků, kteří se naučili se školou spolupracovat, akceptují dohodnutá pravidla. V souvislosti s tím se zlepšila docházka žáků do školy, snížila se celková absence a počet neomluvených hodin.

Ředitelka školy nastavila nový směr v prezentaci školy. Rodiče předškoláků z obou MŠ pozvala do ZŠ s cílem představit činnost školy a práci vyučujících. Zájem projevil a dostavil se jen minimální počet z nich. Změna dlouhodobě přetrvávajícího negativního pohledu některých zákonných zástupců na činnost školy, na kvalitu vzdělávání a zvýšení zájmu o vzdělávání jejich dětí v této škole nebude snadnou záležitostí. Bude vyžadovat delší vývojové období včetně změny veřejného mínění obyvatel žijících ve spádovém obvodu školy.

Průběh poskytovaného vzdělávání má standardní úroveň. Výsledky vzdělávání odpovídají individuálním schopnostem a možnostem dětí a žáků.

Závěry

a) Zhodnocení vývoje školy od poslední inspekční činnosti:

- Ve lhůtě stanovené ČŠI byly odstraněny nedostatky zjištěné v průběhu minulé inspekční činnosti.
- Vedení školy přijalo a jsou realizována opatření vztahující se k návrhům ČŠI směřujícím ke zlepšení činnosti školy.

b) Doporučení ČŠI:

- Pokračovat a zintenzivnit v úzké spolupráci se zřizovatelem osvětu směrem k rodičům dětí v MŠ a realizovat plán na zapojení rodičů a dětí z MŠ do praktických činností v ZŠ.
- Pokračovat v analyzování výsledků vzdělávání, vyhodnocovat účinnost přijatých opatření a podle zjištěných výsledků nastavit další cíle vedoucí ke kvalitní přípravě žáků ke studiu.

Seznam dokladů a ostatních materiálů, o které se inspekční zjištění opírá

1. Zřizovací listina příspěvkové organizace města Lomu ze dne 7. 12. 2009
2. Rozhodnutí MŠMT ČR č. j. MSMT-27117/2013-2 ve věci návrhu na zápis změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení s účinností od 1. 9. 2013 ze dne 21. 6. 2013
3. Rozhodnutí Krajského úřadu Ústeckého kraje č. j. 2452/SMT/2013/4 ve věci návrhu na zápis změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení s účinností od 1. 2. 2014 ze dne 15. 1. 2014
4. Jmenování do funkce ředitelky Základní školy a Mateřské školy Lom, okres Most s účinností od 22. 1. 2013
5. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání s motivačním názvem „Základní škola“, platný od 1. 9. 2013, verze č. 2
6. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání „Ačkoli jsem maličký, objevím svět celičků“ – přípravná třída, č. j. 371/226/2012, platný od 3. 9. 2012
7. Školní řád včetně Pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků ze dne 31. 8. 2014
8. Třídní knihy ZŠ platné ve školním roce 2014/2015 (vzorek)
9. Školní matrika ZŠ (elektronická podoba) vedená ve školním roce 2014/2015
10. Individuální vzdělávací plány a Podpůrné vzdělávací plány, školní rok 2014/2015
11. Spisy o přijímání žáků k základnímu vzdělávání, o odkladech povinné školní docházky, zařazování dětí do přípravné třídy, o přestupech žáků od školního roku 2012/2013
12. Personální dokumentace pedagogických pracovníků ZŠ platná od 1. 1. 2015
13. Záписы z jednání pedagogické rady (ZŠ) ze školního roku 2013/2014 a 2014/2015,
14. Výroční zpráva o činnosti školy za školní roky 2012/2013, 2013/2014
15. Projekty a aktivity školy ve školním roce 2013/2014, 2014/2015
16. Výkazy o mateřské škole, Výkazy o základní škole, Výkazy o školní družině – školním klubu od školního roku 2007/2008
17. Výkazy o přípravné třídě základní školy od školního roku 2009/2010
18. Přehled dětí ze spádového obvodu ZŠ Lom přijatých do 1. ročníku ve školním roce 2015/2016 do základních škol v Litvínově vydaný odborem sociálních věcí a školství MěÚ Litvínov dne 16. 2. 2015
19. Výsledky ankety zadané zákonným zástupcům žáků ze dne 17. 2. 2015

20. Inspekční zprávy čj. ČŠIU-392/14-U, ČŠIU-1558/14-U; protokoly čj. ČŠIU-393/14-U,
ČŠI-1559/14/U

Poučení

Podle § 174 odst. 10 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, W. Churchilla 6/1348, 400 01 Ústí nad Labem, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csi.u@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasilá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Ústeckém inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce

PaedDr. Jana Hornová, školní inspektorka

Jana Hornová v. r.

Mgr. Hana Podešvová, školní inspektorka

Hana Podešvová v. r.

V Lounech dne 23. 2. 2015

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

(razítko)

Mgr. Ivana Šabková, ředitelka školy

Mgr. Ivana Šabková v. r.

V Lomu dne 10.3.2015

